

Natuurtoets belastingkantoor aan Marijkeweg te Wageningen

Definitief

4MAX, in dezen gevestigd te
Verkerk Ontwikkeling & Participatie BV, Zevenaar

Grontmij Nederland bv
Arnhem, 27 september 2007

Verantwoording

Titel : Natuurtoets belastingkantoor
aan Marijkeweg te Wageningen

Projectnummer : 238827

Referentienummer : 99018486

Datum : 27 september 2007

Auteur(s) : drs. G.G.J. van Adrichem

E-mail adres : Bert.vanAdrichem@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ir. G.A. Harmelink

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ir. P.A.J. Bergmans

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Velperweg 26
6824 BJ Arnhem
Postbus 485
6800 AL Arnhem
T +31 26 355 83 55
F +31 26 445 92 81
oost@grontmij.nl
www.grontmij.nl

Verantwoording

Titel : Natuurtoets belastingkantoor
aan Marijkeweg te Wageningen

Projectnummer : 238827

Referentienummer : 99018486

Datum : 27 september 2007

Auteur(s) : drs. G.G.J. van Adrichem

E-mail adres : Bert.vanAdrichem@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ir. G.A. Harmelink

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ir. P.A.J. Bergmans

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Velperweg 26
6824 BJ Arnhem
Postbus 485
6800 AL Arnhem
T +31 26 355 83 55
F +31 26 445 92 81
E oost@grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Beschrijving plangebied	5
2	Natuurwetgeving.....	6
2.1	Gebiedsbescherming.....	6
2.2	Soortbescherming	8
3	Ecologische waarden en effectbepaling.....	9
3.1	Beschermde gebieden	9
3.2	Beschermde soorten.....	9
4	Conclusies en aanbevelingen	12
4.1	Gebiedsbescherming.....	12
4.2	Soortbescherming	12

1 Inleiding

De natuur in Nederland wordt beschermd vanuit twee invalshoeken: bescherming van gebieden en bescherming van soorten. De gebiedsbescherming is geregeld via de Natuurbeschermingswet (Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten) en het Streekplan (o.a. Ecologische Hoofdstructuur (EHS), weidevogel- en ganzenbeschermingsgebieden). De soortbescherming is geregeld door middel van de Flora- en faunawet.

De verschillende natuurwetgevingen in Nederland hebben als belangrijkste component het zorgplichtbeginsel, dat van elke initiatiefnemer verlangt dat hij zich vooraf op de hoogte stelt van eventuele schadelijke effecten op voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

In het westen van Wageningen staat nabij de universiteit aan de Marijkeweg een belastingkantoor (zie figuur 1). Dit kantoor is niet meer in gebruik en er bestaat het voornemen om op het terrein nieuwe woningen en kantoren te realiseren. Vanwege de prominente uitstraling van het gebouw is het plan om het bestaande gebouw te renoveren. Op hetzelfde terrein staat achter het belastingkantoor een kleiner gebouw. Deze zal geheel worden gesloopt. Vervolgens worden er woningen, appartementen en kantoren gerealiseerd in het belastingkantoor en op het omliggende terrein.

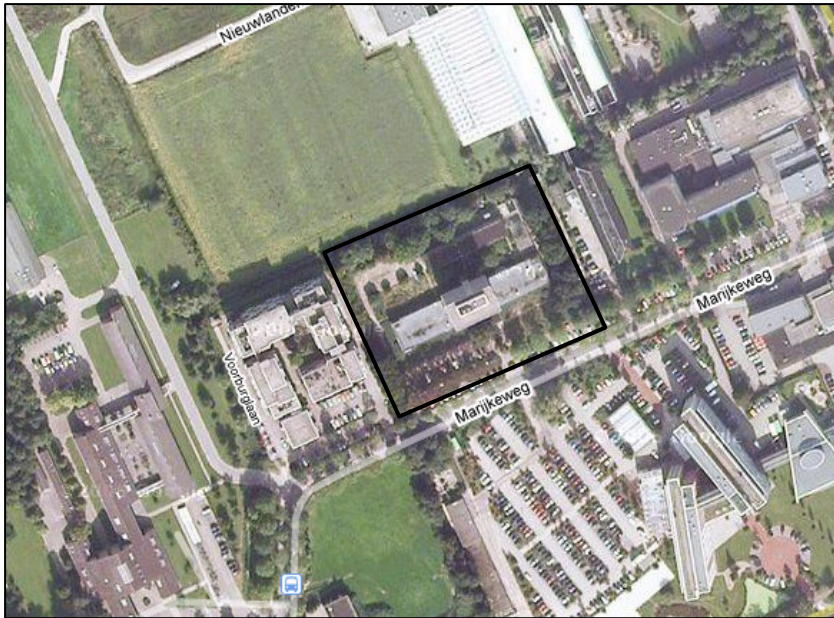
Figuur 1 Locatie plangebied (zwarte cirkel) (bron: www.maps.google.nl)

Om negatieve effecten op de natuur te voorkomen, heeft projectontwikkelaar 4MAX aan Grontmij opdracht verleend om een natuurtoets uit te voeren. De gegevens zijn noodzakelijk om de ruimtelijke onderbouwing voor het nieuwe bestemmingsplan aan te vullen. Aan de hand van een veldbezoek en beschikbare gegevens wordt het plan getoetst aan de meest recente wet- en regelgeving voor natuur.

1.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit een bedrijventerrein. Dit terrein is bebouwd met een groot kantoorgebouw en een kleiner gebouw. De gebouwen zijn omgeven door verharding welke deels dienst doet als parkeergelegenheid. De buitenrand van het plangebied wordt gevormd door bomenrijen. Een luchtfoto van het plangebied is weergegeven in figuur 2.

Het plangebied ligt langs de Marijkeweg en is gesitueerd tussen andere bebouwing. De achterzijde (noordzijde) van het terrein grenst aan een sloot en onbebouwd agrarisch gebied.

Figuur2: luchtfoto van terrein met plangrenzen (Bron: www.maps.google.nl)

2 Natuurwetgeving

2.1 Gebiedsbescherming

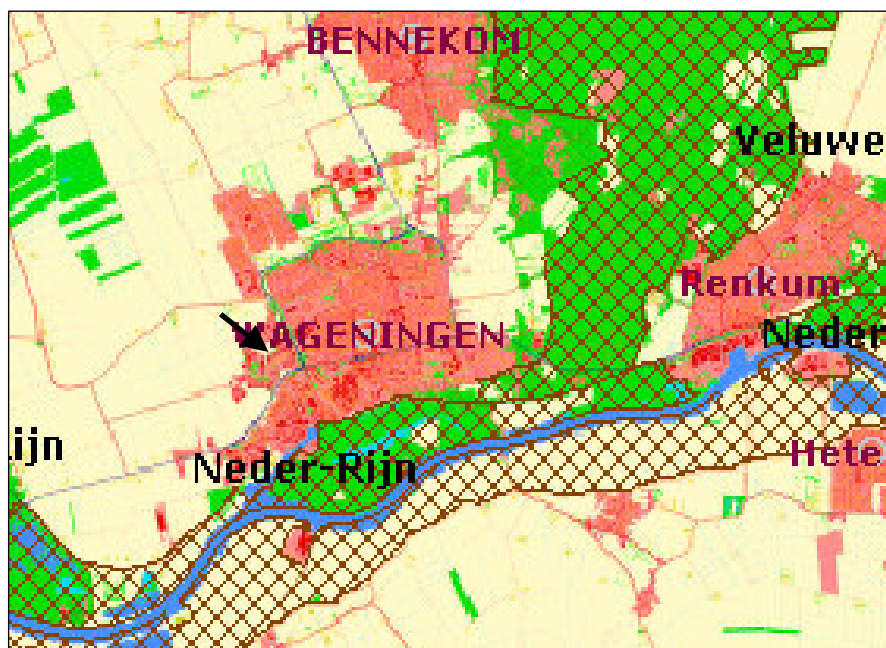
2.1.1 Natuurbeschermingswet

Op 1 oktober 2005 is de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden en heeft als doel het beschermen en instandhouden van bijzondere gebieden (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn verboden. Ook activiteiten buiten de beschermde gebieden kunnen verboden zijn, indien deze negatieve effecten veroorzaken (externe werking). Bij negatieve effecten is het nodig een vergunning aan te vragen op basis van een verslechterings- en verstoringstoets. Het uitvoeren van een passende beoordeling (uitgebreide effectenstudie, alternatievenonderzoek en onderbouwing dwingende redenen van groot openbaar belang) is noodzakelijk wanneer de negatieve effecten (mogelijk) significant zijn.

2.1.1.1 Natura 2000

De Natura 2000-gebieden bestaan uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. De Vogelrichtlijngebieden zijn aangewezen voor de bescherming van bepaalde vogelsoorten (kwalificerende soorten). Kwalificerende soorten zijn soorten waarvan geregeld meer dan 1% van de biogeografische populatie in het gebied verblijft of waarvoor het gebied tot de vijf belangrijkste gebieden in Nederland behoort. De Habitatrichtlijngebieden zijn aangemeld voor het beschermen van habitattypen (natuurtypen) waarvoor Europa op wereldschaal een bijzondere verantwoordelijkheid draagt. Samen vormen deze gebieden het Europese Natura 2000-netwerk.

In de nabijheid van het plangebied ligt geen Natura 2000-gebied (zie figuur 3). De gebieden welke het meest dichtbij liggen zijn de gebieden Neder-Rijn en Veluwe. Deze liggen op meer dan 1 km. afstand.

Figuur 3 Deelkaart Natura 2000-gebieden (bruine arcering) en plangebied (pijl)

2.1.1.2 Beschermde Natuurmonument

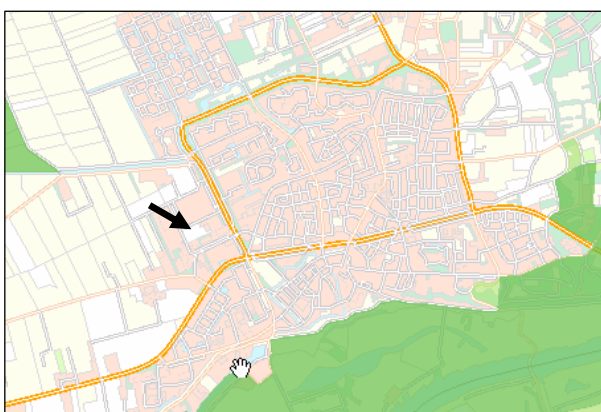
Voor Beschermde Natuurmonumenten die buiten de Natura 2000-gebieden liggen, geldt dat handelingen in of rondom Beschermde Natuurmonumenten die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren en planten in dat gebied, of die het Beschermde Natuurmonument ontsieren, zijn verboden, tenzij hiervoor een vergunning is verkregen. Het beschermingsregime van de gebieden die nu binnen Natura 2000-gebieden liggen, treedt terug. De natuurwaarden waarvoor deze gebieden waren aangewezen, worden opgenomen in de doelstellingen voor instandhouding van het betreffende Natura 2000-gebied. Het plangebied ligt niet nabij een gebied dat is aangewezen als beschermd natuurmonument.

2.1.2 Streekplan

In het streekplan wordt aangegeven hoe om te gaan met onder andere de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), ganzen- en weidevogelbeschermingsgebied. Hieronder worden deze gebieden verder beschreven.

2.1.2.1 Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) bestaat in Gelderland uit bestaande natuurgebieden, verwevingsgebieden en verbindingzones die belangrijke gebieden met elkaar verbinden. Binnen of

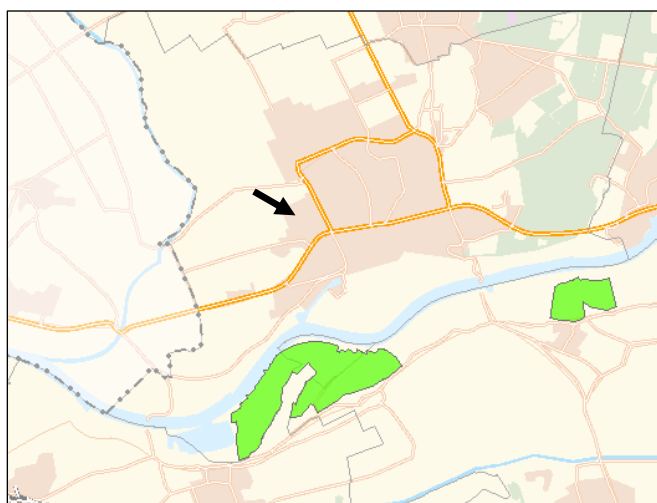
nabij de EHS geldt in principe de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

Er liggen geen gebieden nabij het plangebied welke onderdeel zijn van de EHS (zie figuur 4).

Figuur 4 Ecologische Hoofdstructuur gebieden (groen) en plangebied (pijl)

2.1.2.2 Weidevogel- en ganzengebied

De provincie Gelderland neemt een bijzondere verantwoordelijkheid voor een aantal weidevogel- en ganzenbeschermingsgebieden buiten de EHS. Hierop is toegespitst beleid van toepassing. Dit beleid

houdt in dat doorsnijding, aantasting van rust en openheid, verlaging van het waterpeil en verstoring niet zijn toegestaan.

Er liggen geen beschermde weidevogel- en ganzengebieden nabij het plangebied (zie figuur 5).

Figuur 5 Ganzen- en weidevogelsbeschermingsgebieden (groen) en plangebied (pijl)

2.2 Soortbescherming

2.2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is sinds 1 april 2002 van kracht. In deze wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende vogels, zoogdieren, reptielen en amfibieën beschermd. Daarnaast zijn er selectieve lijsten van beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelde dieren. De beschermde soorten en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden verstoord of vernietigd. Indien dit onvermijdelijk is, dient ontheffing te worden aangevraagd. Vrijstelling of ontheffing kan slechts worden verleend “wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort”. In principe dienen bij verstoring mitigerende dan wel compenserende maatregelen te worden genomen. Sinds 23 februari 2005 is de Flora- en faunawet gewijzigd. De beschermde soorten zijn nu verdeeld in drie tabellen.

1. Algemene soorten

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft voor ontwikkelingen geen ontheffing aangevraagd te worden.

2. Overige soorten

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort);

3. Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake moet zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen alternatief is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Verstoring van nestelende / broedende vogels en vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels is niet toegestaan. Daarom dienen versturende werkzaamheden altijd buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd.

3 Ecologische waarden en effectbepaling

3.1 Beschermde gebieden

Het plangebied ligt binnen het bebouwde gebied van de stad. De werkzaamheden welke worden uitgevoerd en het gebruik in de definitieve situatie worden daardoor afgeschermd van het buitengebied.

Het plangebied ligt meer dan een kilometer van de (Vogel- en Habitatrichtlijngebied) Natura 2000-gebieden Neder-Rijn en Veluwe, beschermde natuurmonumenten, EHS-gebieden en weidevogel- en ganzenbeschermingsgebieden. Vanwege de afstand en inrichting van het plangebied is het plangebied van geen betekenis voor de ecologische waarden welke beschermd zijn binnen de genoemde beschermde gebieden. Er hoeft daarom geen rekening te worden gehouden met de beschermde natuurgebieden en de Natuurbeschermingswet is voor de uitvoering van het project niet van toepassing.

3.2 Beschermde soorten

Er is gekeken welke verspreidingsgegevens er beschikbaar zijn van het plangebied. Deze gegevens zijn beschikbaar per kilometerhok bij Natuurloket (www.natuurloket.nl). In figuur 6 zijn de gegevens weergegeven.

Rapportage voor kilometerhok X:173 / Y:442							
Soortgroep	FF1*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1			3	goed	-	1991-2006
Mossen					niet		1996-2006
Korstmossen					niet		1991-2006
Paddestoelen					slecht		1991-2006
Zoogdieren	4	1	1		matig	51-100%	1996-2006
Broedvogels		33		3	goed	0%	1995-2006
Watervogels		5	2		goed	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet		1992-2006
Amfibieën	5	0	0	0	goed	51-100%	1992-2006
Vissen	0	3	3	2	goed	51-100%	1992-2006
Dagvlinders		1		3	goed	26-50%	1995-2006
Nachtvlinders					redelijk		1980-2005
Libellen					goed		1992-2006
Sprinkhanen					goed		1992-2006
Overige ongewervelden					slecht		1992-2006

Figuur 6: Literatuurgegevens van verspreiding van beschermde soorten (bron: www.natuurloket.nl)

FF1= Soort van Flora- en faunawet tabel 1

FF23= soort van Flora- en faunawet tabel 2 of 3

H/V= Soort beschermd door Habitat- of Vogelrichtlijn

RL= soort van rode lijst

Uit de gegevens in figuur 6 blijkt dat de soortgroepen planten, vogels, amfibieën, reptielen, dagvlinders, libellen en sprinkhanen goed zijn onderzocht. De soortgroep zoogdieren is matig onderzocht en de andere diergroepen slecht of niet. Er zijn in het kilometerhok van de meeste onderzochte soortgroepen verschillende beschermde soorten aangetroffen. Op 13 september 2007 heeft er in de avond een veldbezoek plaatsgevonden door een ecooloog. Het gehele terrein is onderzocht en de gebouwen zijn van de buitenkant bekeken.

3.2.1 Planten

Er zijn in het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. In het kilometerhok is volgens de gegevens van Natuurloket wel een beschermde soort waargenomen. Dit betreft een soort van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Hiermee hoeft in principe geen rekening te worden gehouden bij de uitvoering van dit project. Het betreft namelijk een ruimtelijke ontwikkeling en daarvoor hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd voor soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet.

3.2.2 Vogels

In het plangebied staat een groot aantal bomen welke een goede broedplaats kunnen bieden aan een groot aantal soorten broedvogels. Deze zullen daarom zeker in het gebied voorkomen. De bedoeling is om geen bomen te kappen. Als er wel beplanting wordt verwijderd dan moet dit bij voorkeur buiten het broedseizoen, welke van 15 maart tot 15 juli loopt, worden gedaan om te voorkomen dat broedende vogels worden verstoord. Als de beplanting wel in het broedseizoen wordt verwijderd dan moet er van tevoren door een terzake kundige goed worden gekeken of er vogels in broeden. Nestelende en broedende vogels mogen niet worden verstoord en een ontheffing van de Flora- en faunawet wordt hier niet voor verleend.

3.2.3 Zoogdieren

In het gebied kan een aantal beschermde soorten zoogdieren voorkomen. Dit zijn algemene soorten zoals algemene muizensoorten, mollen en dergelijke welke in tabel 1 van de Flora- en faunawet staan. Daarnaast kunnen er ook strenger beschermde soorten in het gebied voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn er aan en rond de gebouwen van het voormalige belastingkantoor aan de Marijkeweg geen vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Alle vleermuissoorten welke in Nederland voorkomen zijn strikt beschermd en staan in tabel 3 van de Flora- en faunawet. Het posten met de batdetector, een apparaat dat de ultrasone geluiden

die vleermuizen uitstoten omzet naar voor mensen hoorbare tonen, heeft geen uitvliegende vleermuizen opgeleverd. Wel werden aan het begin van de avond relatief veel gewone dwergvleermuizen (*Pipistrellus pipistrellus*) aangetroffen in het groen rond de gebouwen en met name boven de parkeerplaatsen voor de ingang van het hoofdgebouw. De gewone dwergvleermuizen gebruiken deze met bomen omringde parkeerplaatsen als vliegroute. In de oude linde die voor de ingang naar het hoofdgebouw staat (zie figuur 7) is een vaste verblijfplaats aangetroffen van een mannetje gewone dwergvleermuis.

Figuur 7: Locatie vaste verblijfplaats gewone dwergvleermuis (zwarte cirkel)

Vanuit deze boom zat het dier te roepen naar voorbijkomende vrouwtjes. Dit fenomeen vindt jaarlijks plaats tussen half augustus en eind september. Doorgaans worden dergelijke baltsplaatsen jaarlijks achtereenvolgens gebruikt door de mannetjes, en deze zijn daarom beschermd onder de Flora- en faunawet.

Voor de uitvoering van de ruimtelijke plannen op het terrein zullen geen bomen worden gekapt. De nieuwe gebouwen komen zo te staan dat deze geen negatieve invloed hebben op zowel de baltsplaats als de vliegroute. De oude linde blijft in het nieuwe plan behouden en ook met de parkeerplaatsen en het groen daar omheen gebeurt niets. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is daarom niet noodzakelijk.

3.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Er zijn geen reptielen in het plangebied aangetroffen en deze zijn er ook niet te verwachten want het plangebied is ongeschikt voor reptielen doordat het een verstoringgevoelig, grotendeels verhard, terrein is. Reptielen komen voor in zonnige terreinen met voldoende structuurvariatie in de vorm van randen, geleidelijke overgangen van open naar gesloten vegetaties met verspreide opslag van struiken, zoals heideterreinen en duinen.

Er komen beschermde soorten vissen in het kilometerhok voor maar dit betreft niet het plangebied want er ligt geen open water binnen het plangebied. Er komen mogelijk beschermde soorten amfibieën voor aan de noordkant van het plangebied want daar ligt een sloot net buiten het plangebied. Aangezien er geen werkzaamheden in en nabij de sloot plaatsvinden, zullen deze soorten niet te veel verstoring ondervinden van het project. Bovendien betreft het soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet waarvoor geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd voor dit project aangezien het een ruimtelijke ontwikkeling betreft.

3.2.5 Overige soorten

Van de overige soorten is er volgens de gegevens van Natuurloket een beschermde soort dagvlinder in het kilometerhok waargenomen. Dit zal niet in het plangebied zijn geweest want dit gebied is niet erg geschikt omdat het voor een groot deel is bebouwd en verhard en intensief wordt gebruikt. Andere soorten worden ook niet in het plangebied verwacht. Er hoeft daarom voor de groep overige soorten ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied is niet beschermd vanwege de natuurwetgeving. Het ligt niet in een gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied, beschermt natuurmonument, (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur of weidevogel- en ganzenbeschermingsgebied. Er hoeft daarom geen Natuurbeschermingswetvergunning te worden aangevraagd.

4.2 Soortbescherming

Er zijn, met uitzondering van broedvogels en vleermuizen, geen beschermde soorten planten en dieren van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet in het gebied aangetroffen / te verwachten.

Vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet en de bescherming houdt met name in dat broedende vogels niet mogen worden verstoord. Er zullen geen bomen worden verwijderd zodat vogels niet worden verstoord. Als er wel beplanting wordt verwijderd dan moet dit buiten het broedseizoen, 15 maart – 15 juli, gebeuren. Indien dit toch in of rond deze periode uitgevoerd moet worden, is het nodig om vooraf te onderzoeken of er broedvogels nestelen / broeden.

Er komen gewone dwergvleermuizen in het gebied voor. Deze gebruiken de bomen in het gebied als vliegroute en voor de balts. Aangezien er geen bomen worden verwijderd en er geen aanwijzingen zijn dat de vleermuizen gebruik maken van de gebouwen zal het project geen invloed hebben op het gebruik van het plangebied door de vleermuizen.

Er hoeft geen Flora- en faunawetontheffing te worden aangevraagd voor de uitvoering van het project.